

# چيچيڪ ناسـ کان لـ چيچيڪ دڊوڊن. . سڊيق سڊعيد وا نڊزي

بـ هـي دنياي تـڻـي كـمـمـا يـيـتـيـيـكـا نـو و هـبووني دـيـها مينـبـري  
گوتن و نووسين، جـڙـي فـزايـيـكـي كراو لـ بـردـم هـموواندا هـا تـڻـي  
ئاراو، كـ بنووسن و سـرنج و ئايدياكانيان تـڻـي بـخـنـي وو. ئـم  
فـزا كراو يـي، جـڙـي گوتارـيـكـي بـرهم هـناو، كـ بـنـما كـا نـي لـ چـي  
گوتن دا يـي، نـك چـن گوتن، بـو مانا يـي هـموومان دـنووسين و شـتـك  
دڻـڻـين، بـ بـ ئـوي پـويست و گرنگ بـت، لـ ووي مـعـريفي و  
ڻـشـبـيريـيـو، ياخود ئـزافـيـك بـخـا تـ سـر گوتاري ڻـشـبـيري  
كورديـيـو. ئـم بـ با يـخـرـدـنـي نووسين، وـكـ كـا يـيـكـي گرنگي  
مـعـريفي، هـيـچ جـڙـي شـكـيـيـك و بـها يـيـكـي بـ دنياي نووسين  
نـهـشـتـتـو. لـ و سـنـگـيـيـشـو ڻـڙانـي ئـم بـر سـدـها بـ ناو  
نووسين و وتار دـكـوين، كـ بـ قـوـوـايـي و بـ ناو ڻـڻـي و هـڻـگري هـيـچ  
ڻـهـنـدـيـكـي ڻـشـبـيري نـين. لـ كـا تـڻـيـكـدا نووسين، يـيـكـيـكـي لـ كـردـي هـڻـي  
قـوـس و ئـالـز و هـزريـيـكان. بـيـي هـيـچ كـا تـڻـيـك نـا بـ ئـو فـزا  
كراو يـي، لـ پـراوـزي بـ ناو هـبووني ئازادي دـرـبـيـنـو دـخـشـمان  
بـكات، بـوي كـ هـموو شـتـك دـنووسـرـت، بـيـكو لـو گرنگـتر  
هـوـسـتـكـردـنـي لـ ئاست ئـوي دـنووسـرـت، چـونـكـي هـموو نووسينـكـي كـ  
بـاو دـبـتـو، دـرـنـجـام خـوـنـڊـر لـ خـوـنـڊـو و هـسـنـگـانـدـنـيدا،  
دـبـتـي پـوـر و ئـو دـوا جـار بـها يـيـك بـو نووسينـي دـدـات، بـوي كـ  
چـنـد پـويست و ماهيـتـي لـ چـن گوتن دا يـي يان چي گوتن. ئـگـر  
گوزـرـيـكـي خـرا، بـ ناو ئـو دنيا ئـڙ و شـواوـي نووسيني كوردي  
بـيـن، ڻـڙانـي بـر دـيـها نووسيني كـچ و كا و بـ ناو ڻـڻـي و  
لـشـكـرـك قـمـم بـدـست دـكـوين، كـ هـر تـڻـيـها مـبـسـتيـانـي شـتـك  
بنووسن، نـك ئـوي چي دـنووسن. بـ نمـوونـي: هـيانـي، چـنـد دـرـدـڻـيـك  
بـ ناو شيعر بـاو دـكـا تـو، كـچي لـ شـكـرـك قـمـم بـدـست، دـكـونـي  
شـا نـام و ستايشي شيعرـيـكـا نـي دـكـن، لـ كـا تـڻـيـكـدا نـي زـمان، نـي وـنـي  
شيعري، نـي شيعريـت و جواني لـ شيعرـيـكـا نـي ئـو بـ ناو شاعيرـي نـيـي،  
جـگـي لـ قـسـم ڻـزـكـردـنـيـك. بـوام وا يـي، ئـو خـشـي ڻـنـگـي پـي شاعير  
نـبـت، وـكـ ئـوي شاعيرـيـكـي سادـنووس لـ بـرنامـيـكـدا دـيـگـووت ( )  
حـزي نـدـكـرد بـتـي نووسـر) ئـم وـكـ ئـو وا يـي، كـسـكـي بـ زـر  
ناچار بـكرـت كارـكـي بـكات، بـ ئـوي بـهر و توانا و ئارـزووي  
كارـكـي هـبـت. سـير لـو دا يـي، ئـم شاعيرـي كـخـي پـي شاعير نـيـي،  
هـزاران كـس وـكـ شاعيري دا هـنـڊـر و جـياوازنووس و بـ توانا

دیناسین، هیا نه گشت و سږدانی خه و بردار کانی و ابواردن و مانوویان له سه ماخان و مایخان کان د کات مان، به ئوی له پامی گور و پیرزی مان گیشته، کسانه کیش له سینگه دسکوت و برژو وندی، یان هاویدتی، به ئوی هیچ شارزایه کیان له دنیای مان هه بهت، دن کتبی زلی له سر د نووسن و ئوی ندی تر هانی ددن، له و گاته جایی به ناوی مان دستی داوت، برردوام بهت! ئمان و دیان و سدان نمونی تر، که ئم ژان بریان دکه وین. ئم دڅ له غیابی خدی جدی و شه قییه و برردوام بوونی هیه، به تاییدیش که نووسر و خوڼری بیرکړو و به سلیقه زر کهم بهتو، که حوسه یی ئوی هه بهت ئیستک له تاست ئو هه موو به ناو نووسینان بکات. به گومان هر وشه یکه که دینووسین برپرسیاریه تی کی گوری فره نگه و شنبریه، نووسین د به پام و مبهسته کی هه بهت و شوڼک له هزر و دیدی خوڼران بگرته، نهک ته نها شهکردنه و لاپه کان بهت. نووسر کات به با بهتک له نووسینه کی دڅاتو و، باسی دکت، د به له چاو وانی ئو و ش دابهت خوڼران نهک هه بن، له پراوړی خوڼنه وی ئو نووسینه ی، پرسپاریان لادروست بهت و گومان بکن له وی نووسر دیه و ته چی بهت؟ له و ژانیه ابردودا، وتار کی (ژگار خالید) ناو کهم خوڼندو، که له ما پیه ی دنگه کان به اوکرا بوو، که یکه که له ما پیه ی هره په خوڼنه کان. ئم برادر له پراوړی انانی به که مبه چیه کهک، له باره ی چیه که و نووسیویه تی: (سر ته دمه و تاماژ به و بدم که هه زاران سا چیه که هیه) لهر و کار ته کانی دنیای به خدی ددکه و ته، کات نووسر کی گنج له کورته وتار کهدا باس له و دکت که هه زاران سا چیه که هیه، به ئوی شارزایه کی ئوته ی له و بارو هه بهت. چیه که به مانا هونه ریه و ئد بیه که ی، هه مووی دووسه دیکه له ئوروپا به مانا هونه ریه که ی سر به هه داو، له ئد به کوردیشدا، مژوو که ی له هه فتا سا که ته نا پته، ئیدی نازانم چن هه زاران سا چیه که هیه؟! ئم بنووسه، ته به یی داستان و حیکایه و چیه کی فکله ری و میلی، به چیه که ته نه گیشته؟ ئیا ئمان که هه زان سا، وک ئد به سر زار کی ماونه تو و له فره نگه هه موو گال و نه تو و یه کیشدا هه ن و دماو دم، نه و به نه و، ماونه تو و چیه کن؟ تا ئسته هیچ کام له لکه ر و چیه کنووسه کانی دنپاش، ئویان گوو که هه زاران سا چیه که هیه؟ ئم له ناشارزایی به و لاو هیچی تر؟ نووسر که سر ته ترین زانیاری له باره ی با بهتکه و نه بهت، چن که به خدی ددهات له باره ی ئو با بهتو و بنووسه و سدان

خوڼڼڼري سادې و ساويلكې، كې ځنگې مېستيان بېت شتېك لې بارې  
چېڼڼكېوې بزانون، بې هېڅ داببات. چېڼڼكې، لې ئېدېبېاتي هېموو  
گېلاندې، ژانرېكې هونڼري نوڼې و جياوازي لېگې چېڼڼكې ميللې و  
فېلكلڼري، كې هېڅگې دوو ناو و شوناسې جيان. چېڼڼكې ميللې و  
حېكاڼې تي فېلكلڼري و داستاني مېژووي لې شوې گېلاندېوې، هېزاران  
ساې هېن، ئېمانې جيان لېگې چېڼڼكې بېمانا هونڼري و مېژووي و  
ئستاتيكيڼكې. ئېم وردېكارڼانې لې نووسيندا، دې بې وردڼېوې لې  
بېرچاو بگيرېن و لې بېرانڼېر هېر وشې و دېستېواژېيڼكدا، نووسېر  
خې بې بېرپرسيار بزانونت، چونكې دواچار ئېوې بېاودېكرېتېوې،  
دېبېتې تېكست و بېشېك لې ئېرشيفې نووسراو. دېشې خوڼڼرانېك هېبن،  
بې وردې بيخوڼڼڼوې، هېوېستې بكن. فېزاي كراوې ئازادې نووسين  
لې ماڼپې و تېځې كېمېاڼيېتيېكاندا، بې ئېوې نيې هېموو شتېك بې  
سانسېر و هېسېنگانډن و شېفېڼكردن، بنووسرېت و بېاو بكرېتېوې،  
وېك ئېوې لې دنيايې شنبيري ئېمدا هېي، چونكې ئېوانيش  
دېخوڼڼڼڼوې، خوڼڼرانېك هېن، هېوېستې دېكن و پرسياريان لا  
دروست دېبېت، بېوې چې نووسراو و چې دېنووسرېت؟

\*ئېم بابېتې لېځځېژنامې هېولېر ژمارې (4026) څې 27/2/2024  
بېاو كراوېتېوې.